

Rzeki karpackie - czysta Natura 2000

Dolna Soła PLH120083

fot. R. Koryga

Natura 2000 - europejska sieć

Obszary Natura 2000 chronią gatunki oraz ich miejsca występowania, a także siedliska przyrodnicze istotne dla Europy. Gatunki te oraz siedliska przyrodnicze wymienione są w Dyrektywie Siedliskowej, za wyjątkiem ptaków, które spisano w Dyrektywie Ptasiej. W stosunku do obszarów Natura 2000 specyficzny jest też reżim ochronny – brak listy konkretnych zakazów, ochrona jest ukierunkowana na to, co w danym terenie jest cenne. W stosunku do tych tzw. „naturowych” organizmów czy ich siedlisk zabrania się podejmowania działań, które mogą na nie negatywnie oddziaływać. Każdy obszar jest więc traktowany indywidualnie, ma specyficzny charakter, inne gatunki czy siedliska przyrodnicze są w nim chronione. Przedmioty ochrony obszaru są wskazane w tzw. Standardowym Formularzu Danych (SDF). Dla każdego obszaru Natura 2000 sporządzany jest plan zadań ochronnych, czyli dokument, w który wpisane są cele ochrony obszaru oraz zagrożenia dla obszaru. W tworzenie takiego dokumentu może zaangażować się każda zainteresowana osoba, biorąc udział w spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na okres 10 lat.

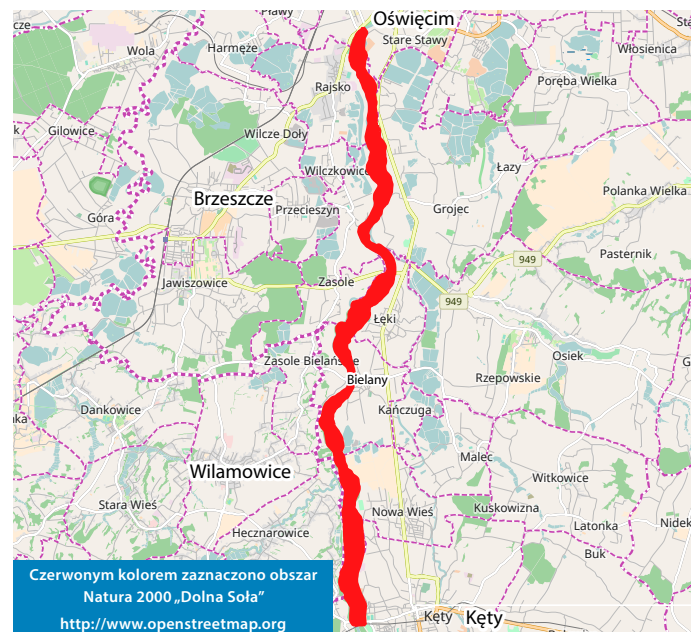

Logo Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000

Obszar Natura 2000 Dolna Soła PLH120083 w pigułce

Nazwa	Dolna Soła
Kod obszaru:	PLH120083
Data wyznaczenia:	2011-03-01
Rodzaj ochrony:	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia [ha]	500,97
Położenie	
województwo:	małopolskie, śląskie
powiaty:	oświęcimski, bielski
gminy:	Oświęcim (m.), Oświęcim (w.), Brzeszcze, Kęty, Wilamowice

Cechą charakterystyczną cieków górskich jest zmienność przepływów, gwałtowne wzbieranie po opadach, transportowanie przez nie dużych ilości żwirowego rumowiska oraz silna erozja brzegów i dna. Dynamika rzek górskich skutkuje ciągłymi przekształceniami ich koryt, co zapewnia dużą bioróżnorodność ekosystemów rzecznych. Podstawowym celem ochrony obszaru Natura 2000 Dolna Soła PLH120083 jest zachowanie doliny rzeki podgórskiej z naturalnym korytem i typowymi siedliskami nadrzecznymi oraz fauną właściwą dla siedlisk wodnych i ziemno-wodnych. Nad rzekami górskimi i podgórskimi wykształca się charakterystyczny układ roślinności. Od strony wody często występują nagie kamieńce, które porasta roślinność pionierska, a w miarę oddalania się od rzeki zaczynają wkraczać zarośla wrześniowe, następnie zarośla wierzbowe, a ostatnim stadium sukcesji jest las łęgowy. W obszarze Natura 2000 Dolna Soła PLH120083 występują inicjalne postaci siedliska pionierskiej roślinności na kamieńcach, które występują w postaci płatów lub pasów biegnących wzdłuż koryta rzeczno oraz wysepek i tach żwirowych, brak jest jednak zarośli wrześniowo-wierzbowych. Na obrzeżach lasów i zarośli, lub w strefie pomiędzy zaroślami a wodą płynącą występują zbiorowiska ziółoroślowe. Dominującym zbiorowiskiem leśnym w obszarze Dolna Soła są tęgi wierzbowe. W miejscach stosunkowo wysoko położonych względem koryta rzeczno rozwijają się natomiast łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Ponadto w obszarze chronione są niewielkie starorzecza.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Za treść opracowanych materiałów odpowiada wyłącznie Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych,
ul. Józefitów 4/2, 30-039 Kraków, www.fwie.pl.

Siedliska chronione w obszarze Natura 2000 Dolna Soła PLH120083

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (kod 3150)

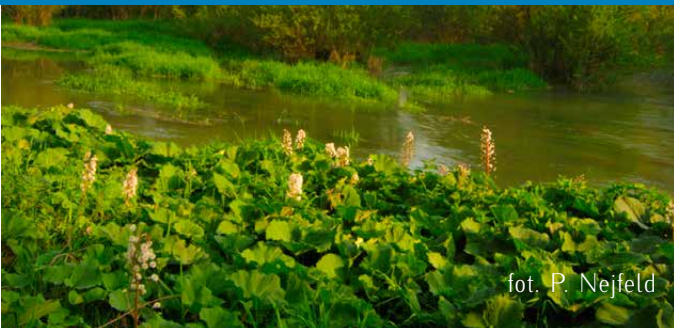
Są to naturalne jeziora, zbiorniki wodne o niewielkiej powierzchni, odcięte fragmenty koryt rzecznych. Mogą być zarówno nieprzeptywowe, jak i takie, w których występuje dopływ i odpływ wody. Charakteryzują się średnią lub dużą żyznością. Roślinność występująca w tego typu zbiornikach to zarówno gatunki wolno pływające w toni wodnej, jak i zakorzenione w dnie czy pływające po powierzchni lustra wody.

Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (kod 3220)

Za siedlisko uznaje się odcinek łozyska rzeki (koryto wraz z terenem zalewowym), gdzie są wyraźnie wykształcone kamieńce, o szerokości przynajmniej kilku metrów, wraz z ewentualnymi wyspami potożnymi w nurcie rzeki. Zajmują różne areaty: od niewielkich odsypów w zakolach potoków, po rozległe, liczone nawet w hektarach powierzchnie na roztokowych (wielonurtowych z odsypami środkokorytowymi) odcinkach rzek. Miejsca te charakteryzują się dużym następczaniem i zmiennym uwilgotnieniem oraz sezonowymi zmianami poziomu wody. Zmienny jest również charakter pokrywy roślinnej, wykazującej różny stopień zwarcia. Skład gatunkowy jest często przypadkowy, pojawiają się gatunki zwirowiskowe, górskie, naskalne, łąkowe a nawet zaroślowe, których nasiona przynoszone są wraz z falą powodziową z górnego biegu rzeki.

Ziotorośla górskie i ziotorośla nadrzeczne (kod 6430)

Siedlisko tworzy niewielkie płaty zbudowane z wysokich bylin. Sprzyja mu duża wilgotność podłoża, dostęp światła oraz gleby żyzne, pływające, kamieniste, próchniczno-mineralne, o odczynie obojętnym lub słabo kwaśnym. Na kamieńcach wzdłuż potoków górskich i podgórskich występują ziotorośla lepiężnikowe zdominowane przez lepiężnik

wytysiały oraz lepiężnik biały. Górskie ziotorośla mają często strukturę dwu- lub trzy warstwową, bowiem zwarta warstwa liści bylin znacznie ogranicza warunki świetlne przy gruncie, gdzie występują jedynie rośliny cienioznośne. Zaliczane są tu również ziotorośla niszowe tworzące charakterystyczne zbiorowiska welonowe, czyli wąskie okrajki roślin czepnych pomiędzy nadrzecznymi szuwarami a zaroślami wiklinowymi oraz łąkami wierzbowymi w dolinach rzecznych. W skład tych zbiorowisk wchodzi przede wszystkim: kielisznik zaroślowy, kaniańka pospolita, przytulia czepna, rdestówka zaroślowa, zaznacza się także duży udział roślin azotolubnych, m.in. pokrzywy zwyczajnej.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe (kod *91E0)

Siedlisko związane z dolinami rzek i potoków, źródłiskami i miejscami o wysokim poziomie wód gruntowych oraz w miejscach, gdzie ukształtowanie terenu powoduje powstawanie zastoisk wód opadowych. Występuje w postaci wąskich pasów ciągnących się wzdłuż rzek, a także niewielkich płątków otoczonych innymi zbiorowiskami roślinnymi. Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje nadrzeczne zbiorowiska leśne, budowane przez takie gatunki, jak: olsze, jesiony, wierzby i topole. W regionie alpejskim zidentyfikowano 3 podtypy tego siedliska: podgórski łąg jesionowy, nadrzeczną olszynę górską (zwaną olszynką karpacką) i górską olszynę bagienną. W drzewostanie łągu podgórskiego zwykle dominuje jesion wyniosły. W górskiej olszynie bagienną oraz olszynie karpackiej zdecydowanie króluje olsza szara. Licznie reprezentowane są inne gatunki żywnych lasów liściastych, takie jak: wiąz górski, klon jawor i klon pospolity, lipa, a w wyższych potożeniach również jodła i świerk. Zwarcie koron jest słabe, co skutkuje bujnym rozwojem podszytu oraz runa z gatunkami wilgociolubnymi i ziotoroślowymi.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (kod 91F0)

Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje wilgotne lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, związane z siedliskami okazjonalnie zalewanymi wodami rzeczными lub pozostającymi pod wpływem okresowych spływów wód powierzchniowych albo ruchomych wód gruntowych. Siedlisko reprezentuje roślinność związaną z dolinami średnich i dużych rzek nizinnych, rzadko podgórskich. Łęg dębowo-wiązowo-jesionowy jest zbiorowiskiem o zróżnicowanej strukturze pionowej i przestrzennej. W wyższej warstwie drzewostanu głównymi gatunkami są dąb szypułkowy oraz jesion wyniosły. W niższych warstwach występują głównie wiązy: szypułkowy, polny, rzadziej górski oraz klon polny, jabłoń dzika, czeremcha zwyczajna, lipa drobnolistna, grab zwyczajny, olsza czarna, klon pospolity i jawor, a sporadycznie także topole oraz wierzby. Siedlisko charakteryzuje się bujną i wielogatunkową warstwą krzewów oraz zróżnicowaną warstwą zielną.

Rzeki Karpackie - czysta Natura 2000

www.rzekikarpackie.fwie.pl

Co tydzień do 31.12.2018
nagrada w konkursie na:

www.facebook.com/RzekiKarpackie

Projekt objęty wsparciem merytorycznym:
RDOŚ w Krakowie, RDOŚ w Rzeszowie

